

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/223/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113217658
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2013:8113217658.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Karadžičova 8, IČO: 35831154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Bratislava, Karadžičova 8 p r o t i žalovanej: B. E., nar. XX.X.XXXX, bytom Š. XXX, o zaplatenie 208,62 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 160,82 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 142,04 Eur od 12.8.2010 do zaplatenia a zo sumy 18,78 Eur od 12.6.2010 do zaplatenia a trovy konania vo výške 48,17 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu, to všetko v mesačných splátkach vo výške 20 Eur v mesiaci novembri 2013 a od decembra 2013 až do zaplatenia po 30 Eur pod následkom straty výhody splátok.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 12.6.2013 si uplatnil voči žalovanej nárok na zaplatenie istiny vo výške 208,62 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 9% ročne a to zo sumy 142,04 Eur od 12.8.2010 do zaplatenia a zo sumy 18,78 Eur od 12.6.2010 do zaplatenia. Nárok na zaplatenie sumy 160,82 Eur uplatnil titulom nezaplatených faktúr za poskytnuté telekomunikačné služby a žalobu o zaplatenie sumy 47,80 Eur odôvodnil titulom zmluvnej pokuty, ktorú bližšie zdôvodnil až v doplnení žaloby podaním zo dňa 5.11.2013. Poukázal na to, že zmluvná pokuta bola dohodnutá medzi jeho právnym predchodcom a žalovanou v súlade s ustanovením § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bola dojednaná písomne s uvedením výšky zmluvnej pokuty a že dohodu o zmluvnej pokute je potrebné považovať za individuálne dojednanie. Uviedol, že v zmysle dodatku k zmluve o pripojení bola dohodnutá doba viazanosti 24 mesiacov, pričom žalovaná sa zaviazala platiť cenu za poskytnuté služby riadne a včas, avšak za dodané telekomunikačné služby neuhradila ani časť vyfakturovanej ceny. Preto dojednanú zmluvnú pokutu nemožno označiť za neprimeranú, pretože aj súdna ochrana by sa nemala poskytovať nezodpovednému a ľahkovážnemu spotrebiteľovi na úkor poctivého dodávateľa. Poukázal na záver rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co 31/2012, ktorým bolo prekonané posudzovanie zmluvných pokút v spotrebiteľských zmluvách ako neprijateľných podmienok bez náležitého posúdenia všetkých súvisiacich okolností konkrétneho prípadu.

Žalovaná súhlasila so žalobou okrem zaplatenia zmluvnej pokuty. Nárok na zaplatenie ceny za telekomunikačné služby uznala. Žiadala však o povolenie mesačných splátok z dôvodu, že jej príjmom je opakovaný príspevok náhradného rodiča vo výške 72,36 Eur mesačne. Má totiž v pestúnskej starostlivosti zdravotne postihnutého vnuka Z. E., nar. XX.X.XXXX na základe rozsudku tohto súdu 21Nc 357/1998-34 zo dňa 28.4.2010. Podľa rozsudku výživné zo strany rodičov dieťaťa určené nebolo. Manžel

žalovanej poberá starobný dôchodok 218 Eur mesačne, z toho je mu strhávané na pôžičku 33 Eur mesačne. Za internát maloletého žalovaná platí 6 Eur mesačne a za stravu 44 Eur mesačne. Tretinou prispieva na úhradu inkasa, ktoré mesačne činí 173 Eur.

Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadrením žalobcu, výsluchom žalovanej, zmluvou o pripojení a jej dodatkom zo dňa 2.3.2010, faktúrami č. 7004747223, 7105174872, 7006758632, 7007798964, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 3.10.2012 s prílohou a zistil tento skutkový stav:

Obchodná spoločnosť T - mobile Slovensko a.s. a žalovaná uzavreli dňa 2.3.2010 zmluvu o pripojení, ku ktorej bol toho istého dňa uzavretý aj dodatok. Z tabuľky č. 1 tohto dodatku vyplýva, že bol dohodnutý konkrétny program služieb, ktoré dodávateľ sa zaviazal poskytnúť žalovanej, konkrétne išlo o program Relax 60 plus, pričom bola dohodnutá doba viazanosti 24 mesiacov a zmluvná pokuta 47,80 Eur.

Podľa bodu 1 písm. c/ spomínaného dodatku dodávateľ sa zaviazal poskytovať žalovanej dohodnutý program služieb za zľavnený mesačný paušálny poplatok 11,81 Eur mesačne. Bod 1 písm. b/ obsahuje záväzok účastníka teda žalovanej riadne a včas platiť cenu služieb dodávateľovi. V bode 4 dodatku bolo uvedené, že v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka uvedenej aj okrem iného aj v bode 1 písm. b/ je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku.

Žalovaná neuhradza riadne faktúry za poskytnuté telekomunikačné služby. Konkrétne išlo o faktúru č. 7004747223 vo výške 86,82 Eur za obdobie od 22.4.2010 do 21.5.2010, ktorá sa stala splatnou 11. 6. 2010, ale z tejto faktúry podľa žaloby ostala neuhradená len suma 18,78 Eur a nevyrovnaná bola ani ďalšia faktúra č. 7006758632 za obdobie od 22.6.2010 do 21.7.2010 vo výške 144,54 Eur so splatnosťou 11.8.2010. Z tejto faktúry však žalobca sa domáha zaplata 142,04 Eur.

Predmetom žaloby je napokon aj už spomínaná zmluvná pokuta vo výške 47,80 Eur a to vychádzajúc zo žalobného petitu, hoci v odôvodnení žalobca poukázal aj na ďalšiu zmluvnú pokutu vo výške 2,50 Eur na základe faktúry č. 70007798964.

Dňa 1.7.2010 došlo k zlúčeniu spoločnosti T - mobile Slovensko a.s. so spoločnosťou Slovak Telekom a.s. Písomnou zmluvou zo dňa 3.10.2012 spoločnosť Slovak Telekom a.s. postupovala pohľadávky žalobcovi a podľa pripojeného zoznamu postúpených pohľadávok došlo aj k postúpeniu tých pohľadávok voči žalovanej, ktoré sú predmetom tejto žaloby.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) v znení účinnom od 1.1.2008 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V danom prípade bol sporný nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty. Tá je upravená v § 544 OZ

Podľa § 544 ods. 1 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedený smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Smernica si stanovila za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Smernica ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami.

V danom prípade právny predchodca žalobcu ponúkol svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných typových zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť a to platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí pri dobe viazanosti 24 mesiacov 23 paušálnych mesačných poplatkov a pre nezaplatenie posledného poplatku žalobca uplatní rovnakú zmluvnú pokutu ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa na úvod dvojročného zmluvného vzťahu.

Potrebné je zdôrazniť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s úpravou spotrebiteľských zmlúv a cieľom spomínanej smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Súd pritom nevidel riešenie len vo vyslovení čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty, pretože je problematické nastaviť výšku zmluvnej pokuty tak, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyiac nieslo riziko, že žalobcu by neodradilo takéto opatrenie, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta moderovaná a neprimerane by tak regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov.

Napriek tomu, že žalobca poukázal na jedno rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, ktoré sa nestotožnilo s názorom o nepriznaní zmluvnej pokuty z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky, existuje množstvo iných právoplatných súdnych rozhodnutí, ktoré tento názor nezdieľajú. Týkajú sa pritom toho istého dodávateľa a toho istého nároku titulom zaplatenia zmluvnej pokuty. Za všetky možno poukázať napr. na rozsudok tunajšieho súdu č.k. 11C 134/2012-34 zo dňa 3.10.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 31.10.2012. Súd týmto rozhodnutím nepriznal žalobcovi obchodnej spoločnosti Slovak Telekomu a.s. ako právnenému nástupcovi obchodnej spoločnosti T - mobile a.s. nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, pretože vyhodnotil ju ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. V tejto súvislosti je preto potrebné následne poukázať aj na § 53 a ods. 1 OZ. Podľa citovaného ustanovenia, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Citované ustanovenie § 53 a ods. 1 OZ teda obsahuje zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktorý vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania, najmä neuplatňovať ich plnenie na súde a neprijímať plnenie z nich. Tento zákonný zákaz sa pritom vzťahuje aj na používanie podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ totiž nemá možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené a pritom často vzhľadom na ich právnický jazyk aj ich rozsiahlosť nemá možnosť pochopiť ich obsah. Preto aj z toho dôvodu nebolo možné uplatnenému nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty poskytnúť právnu ochranu a preto v tejto časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Súd vyhovel žalobe o zaplatenie ceny za poskytnuté telekomunikačné služby.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách (ďalej „zákon“) zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti, alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 zákona podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 42 ods.1 písm. a) zákona, podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do 3 mesiacov od posledného dňa účtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Žalovaná nárok na zaplatenie ceny za služby vo výške 160,82 Eur uznala, súd preto považoval za dôvodné žalobe v tejto časti vyhovieť a to vrátane úrokov z omeškania, ktoré boli priznané odo dňa nasledujúceho po splatnosti oboch spomínaných faktúr.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2009 do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Pri stanovení lehoty splatnosti prisúdenej istiny súd zohľadnil zlé sociálnu situáciu žalovanej, ktorá má len minimálny mesačný príjem a zabezpečuje starostlivosť o invalidného vnuka a preto súd s použitím ustanovenia § 160 ods. 1 O.s.p. jej povolil mesačné splátky tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. a tej skutočnosti, že náhradu trov konania si uplatnil len žalobca. Ten však bol úspešný v 79%, neúspešný v podiele 21% a preto súd mu priznal náhradu trov konania v rozsahu 58 %(79 - 21). Žalobca pritom uplatnil náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 16,50 Eur a za trovy právneho zastúpenia vo výške 66,55 Eur za dva úkony právnej služby a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie žaloby. Tarifná odmena za 1 úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. je 19,92 Eur. K tomu bol pripočítaný aj režijný paušál 2 x 7,81 Eur s poukazom na § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky a napokon 20% DPH podľa

§ 18 ods. 3 vyhlášky. Z uplatnených trov konania v úhrmnej výške 83,05 Eur (66,55 + 16,50) priznaná náhrada trov v rozsahu 58% predstavuje 48,17 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.